

SPRAWOZDANIE Z PRACY ZARZĄDU I PRZEWODNICZĄCEGO FIDES
ZA OKRES 19.09.2012 – 2.09.2013

1. Zarząd pracował w składzie: przewodniczący – ks. Jerzy Witczak (Biblioteka PWT, Wrocław), zastępca przewodniczącego – Bogumiła Warząchowska (Biblioteka Teologiczna, Katowice), skarbnik – Grzegorz Filipiuk OFMCap (Biblioteka Kapucynów, Zakroczym), sekretarz – ks. Wacław Umiński CM (Biblioteka Księży Misjonarzy, Kraków), członek zarządu – ks. Tomasz Garwoliński (Biblioteka WSDMW „Hosianum”, Olsztyn). Zarząd odbył dwa posiedzenia: 21-22 stycznia 2013 w Warszawie oraz 1-2 września 2013 we Wrocławiu (przed walnym zgromadzeniem). Poza tym zarząd kontaktował się drogą elektroniczną. Działania Zarządu w roku sprawozdawczym koncentrowały się na zapewnieniu kontynuacji dotychczasowych dzieł i projektów. Członkowie zarządu intensywnie pracowali nad zredagowaniem i wydaniem dwóch numerów czasopisma „Fides”. Ks. J. Witczak pełnił funkcję administratora serwisów informacyjnych Federacji.
2. Aktualnie Federacja liczy formalnie 83 członków. Do FIDES zostały przyjęte dwie biblioteki: Instytutu Maryjno-Kolbiańskiego „Kolbianum” w Niepokalanowie i Instytutu Teologicznego w Gliwicach. W związku z przeniesieniem WSD Diecezji Sosnowieckiej do Częstochowy i połączeniem z tamtejszym WSD uległa likwidacji Biblioteka WSD Diec. Sosnowieckiej. Rezygnację z członkostwa przysłała Biblioteka Główna Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców z siedzibą w Krakowie. Niestety, kilka kolejnych bibliotek od długiego czasu nie opłaca składek i nie kontaktuje się z Federacją. Jeśli Walne Zgromadzenie wyrazi zgodę, to zarząd wyśle ostateczne wezwanie i w przypadku braku odpowiedzi skreśli te biblioteki z listy członków.
3. Zarząd Federacji od 2012 roku przejął wydawanie czasopisma „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” i stanowi jednocześnie jego redakcję. Redaktorem naczelnym jest dr B. Warząchowska, sekretarzem redakcji ks. T. Garwoliński. Korektę i skład nadzorował ks. J. Witczak. Druk i dystrybucja zorganizowane zostały przez o. G. Filipiuka. W 2013 roku zostały wydane dwa kolejne numery biuletynu „Fides”, liczące łącznie 476 stron. Ukazały się one w nowej szacie graficznej. Warto nadmienić, że od nr 1-2 z 2009 roku biuletyn jest czasopismem recenzowanym. Redakcja w lipcu 2013 roku złożyła w MNiSW ankietę w celu ewaluacji „Fides” jako czasopisma naukowego i przyznania dla niego punktacji. B. Warząchowska uczestniczyła natomiast w warsztatach dla wydawców i redaktorów czasopism naukowych na temat: „Zasady redagowania i wydawania czasopism naukowych”.
4. Podstawowym celem statutowym Federacji jest zbudowanie jednolitego systemu komputerowego i wspólnej bazy katalogowej bibliotek kościelnych oraz umożliwienie szerokiego i łatwego dostępu do informacji katalogowej i bibliograficznej. Realizując ten cel, na utrzymanie, uaktualnianie i poszerzanie centralnego serwisu informacyjnego FIDES, w tym Księgozbioru Wirtualnego oraz Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych, zarząd pozyskiwał z MNiSW środki finansowe na działalność upowszechniającą naukę: w 2012 roku w wysokości 12 tys. zł, przy wkładzie własnym 4 tys. zł, a w 2013 roku 15 tys. zł, przy wkładzie własnym 5 tys. zł.
5. Głównym realizowanym obecnie zadaniem jest Elektroniczna Bibliografia Nauk Teologicznych, uruchomiona 2 kwietnia 2011. Baza powstaje z opisów otrzymywanych z Zakładu Bibliografii Zawartości Czasopism Biblioteki Narodowej oraz utworzonych przez niektóre biblioteki Federacji

„FIDES”. Ponadto Federacja zamawiała wykonanie brakujących opisów bibliograficznych na podstawie umów o dzieło. M.in. wykonana została pełna bibliografia zawartości czasopisma „Fides” (407 opisów). Opracowaniem całości bazy zajmował się ks. Jerzy Witczak. Obecnie w bibliografii znajdują się opisy zawartości 191 tytułów czasopism (przybyło 8) i 407 prac zbiorowych (przybyło 92). Liczba wszystkich opisów wynosi 82290, a w ciągu roku przybyło 7200 nowych (w tym prawie 2700 z FIDES). Wyrażamy wdzięczność Bibliotece Narodowej za stałą współpracę i bezpłatne przekazywanie nowych opisów w cyklu miesięcznym.

6. Do Księgozbioru Wirtualnego FIDES w ciągu roku od poprzedniego Walnego Zgromadzenia dodano 222 publikacje – w tym 193 artykuły i czasopisma, 17 książek, 11 starych druków i inkunabułów oraz jeden doktorat. M.in. dokończono pełną digitalizację biuletynu „Fides”, dodano kolejne bieżące numery czasopism „Studia Włocławskie” i „Warszawskie Studia Teologiczne” oraz rozpoczęto publikowanie czasopisma „Roczniki Obydwóch Zgromadzeń św. Wincentego a Paulo” (lata 1895-1901). Większość pozycji dodanych do kolekcji „Skarby bibliotek kościelnych” powstało dzięki digitalizacji zamówionej przez Federację w firmie „Digital Center” w ramach projektu dofinansowanego przez Ministerstwo. Obecnie BC FIDES liczy 1456 publikacji. Nie jest to duża liczba w porównaniu z innymi bibliotekami cyfrowymi w Polsce. Biblioteki członkowskie Federacji w małym stopniu korzystają z możliwości publikowania swoich zbiorów we wspólnej bibliotece cyfrowej. Aktualnie jedynym redaktorem biblioteki cyfrowej jest ks. Jerzy Witczak, który umieszcza wszystkie publikacje i ich metadane na serwerze.
7. Cały czas trwały też bieżące prace związane z utrzymaniem multiwyszukiwarki FIDKAR FIDES. Do FIDKAR-a podłączonych jest aktualnie: 51 katalogów książek i starych druków, 22 katalogi prac dyplomowych, 15 bibliografii z „FIDES”, a ponadto 19 innych baz – łącznie 107 baz. W sekcji bibliotek kościelnych prezentuje swoje bazy 47 instytucji, w tym 43 należące do FIDES. Spośród nich 22 biblioteki członkowskie korzystają z serwera Federacji, a w tym 16 posiada na naszym serwerze swoje strony z katalogami. Niektóre biblioteki mają kłopoty z zachowaniem ciągłości dostępu online, zwłaszcza z działaniem aplikacji Fidserv, przez co ich bazy nie są widoczne w wynikach wyszukiwania. Trzeba było wyłączyć na stałe dwie duże biblioteki – WMSD w Warszawie i WSD w Przemyślu ze względu na trwałą utratę połączenia. Ks. J. Witczak aktualizuje również na serwerze FIDES bazy przesyłane przez biblioteki członkowskie. Niestety, niektóre biblioteki bardzo dawno nie aktualizowały swoich katalogów.
8. Systematycznie był utrzymywany i ulepszany serwis WWW Federacji. W styczniu 2013 roku odświeżono jego szatę graficzną i dodano sekcję „Biuletyn”, zawierającą informacje o czasopiśmie „Fides” i spisy treści wszystkich numerów. Ponadto Federacja posiada własną stronę na portalu społecznościowym Facebook. Do chwili obecnej do grona jej abonentów zapisało się 271 osób. Strony WWW oraz FIDKAR FIDES cieszą się nieustannie dużym zainteresowaniem, ale statystyki wskazują na ok. 10-procentowy spadek w stosunku do 2011 roku. Cały serwis w 2012 roku odwiedziło ok. 31,5 tys. nie powtarzających się gości, liczba wizyt wyniosła 62,5 tys., wygenerowanych stron – 900 tys., w tym w samej wyszukiwarce FIDKAR 170 tys.
9. Prowadzona była nadal dystrybucja bazy MAK zawierającej hasła formalne CKHW NUKAT. Dnia 14 marca 2013 nastąpiło podpisanie umowy z Centrum NUKAT, formalizującej wieloletnie (od 2001 roku) udostępnianie CKHW przez Federację FIDES. Od października 2012 roku trzeba było zmienić sposób opracowania bazy ze względu na przekroczenie wielkości granicznej obsługiwanej

przez program MAK. Jest ona odtąd utrzymywana w systemie Linuks i raz w miesiącu eksportowana do MAK-a. Obsługą bazy CKHW zajmuje się o. Janusz Kaczmarek OP z Krakowa, a tworzeniem z niej bazy MAK ks. J. Witczak. Kopię bazy w postaci spakowanego archiwum ok. dwadzieścia zainteresowanych bibliotek pobiera samodzielnie z serwera FIDES. Połowę odbiorców stanowią biblioteki spoza Federacji. Również w marcu 2013 roku Dyrekcja Biblioteki Narodowej wyraziła zgodę na rozprowadzanie słownika JHPBN przez FIDES i jest on dostępny w postaci spakowanej bazy MAK na naszym serwerze w cyklu miesięcznym.

10. W ciągu ostatniego roku prowadzone były intensywne prace studyjne nad wykorzystaniem systemu Koha, których uwieńczeniem jest testowa instalacja Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych. Zostały w niej wdrożone mechanizmy aktualizacji kartotek wzorcowych CKHW NUKAT i JHPBN. Utrzymywano owocne robocze kontakty z administratorami tych baz w Centrum NUKAT i Bibliotece Narodowej. Zarząd FIDES wyraża wielkie podziękowanie o. Januszowi Kaczmarkowi za jego inicjatywę i zaangażowanie w prowadzenie tego projektu. Wydaje się, że system Koha w tej postaci byłby najlepszą propozycją dla stworzenia centralnego katalogu Federacji FIDES.
11. Członkowie zarządu brali udział w różnego rodzaju spotkaniach. Dnia 22 stycznia w Bibliotece UKSW w Warszawie odbyło się spotkanie dyrektorów bibliotek wydziałowych, na którym powołano do istnienia Konferencję Dyrektorów Bibliotek Wydziałów Teologicznych – uczestniczyli ks. T. Garwoliński, B. Warząchowska i ks. J. Witczak. W dniu 20 kwietnia 2013 roku na sympozjum bibliotecznym z okazji XXX-lecia Biblioteki Parafialnej w Trzciance byli obecni B. Warząchowska i ks. J. Witczak, który wygłosił prelekcję pt. „Dorobek i plany na przyszłość Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES”. 24 kwietnia 2013 roku Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES oraz Sekcja Bibliotek Szkół Wyższych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizowały konferencję „Jedność w różnorodności. Współpraca bibliotek akademickich” w ramach XXVII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP w Katowicach. Głównym organizatorem była B. Warząchowska, a ks. J. Witczak wygłosił wykład na temat: „Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES – dorobek i perspektywy”. Ponadto na zaproszenie pani Elżbiety Stefańczyk, redaktor naczelnej czasopisma „Bibliotekarz”, ks. J. Witczak opublikował w nr 7/8 z 2013 roku artykuł pt. „Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES po dwudziestu latach”. Ks. T. Garwoliński i ks. J. Witczak pozytywnie przeszli postępowanie kwalifikacyjne przed komisją państwową i 19 listopada 2012 roku zdali egzamin na bibliotekarza dyplomowanego.
12. Federacja utrzymuje też kontakty międzynarodowe. Fundacja „Theological Book Network” z USA przekazała dla FIDES dwadzieścia zestawów nowych książek głównie z biblistyki, liczących po ok. 80 tytułów. Przewodniczący zarządu zorganizował odbiór tego daru z miejscowości Heiligenkreuz w Austrii i dalszą dystrybucję z Wrocławia do bibliotek członkowskich. Cztery zestawy zostały przeznaczone dla bibliotek za wschodnią granicą – dwa dla bibliotek seminaryjnych na Litwie i dwa dla katolickich bibliotek na Ukrainie. Tradycyjnie jak co roku ks. J. Witczak będzie reprezentował Federację podczas 42. Walnego Zgromadzenia stowarzyszenia europejskich bibliotek teologicznych BETH w dniach 11-15 września br. w Paryżu. Na ten cel Federacja otrzymała subwencję z Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski w wysokości 2000 zł. Niewielkie wsparcie finansowe Federacja otrzymuje również przy tej okazji od American Theological Library Association (ATLA) jako prowizję z tytułu prenumerowania przez biblioteki członkowskie baz ATLA oraz reklamowania tych produktów. Na zaproszenie przewodniczącego FIDES 43. Walne Zgromadzenie

BETH odbędzie się we Wrocławiu w dniach 6-10 września 2014 roku. Przygotowania do zorganizowania tego spotkania już zostały rozpoczęte.

13. Na zakończenie wspomnijmy, że 13. listopada 2012 roku zmarł pan Jerzy Swianiewicz, współtwórca MAK-a, członek honorowy FIDES. Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie!

ks. Jerzy Witczak

Wrocław, 2 września 2013 r.